DZIENNIK URZĘDOWY

Ministerstwa Poczt i Telegrafów

№ 39.	WARSZAWA, DNIA 11 GRUDNIA 1920.	Rok II.

271.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegr. z 23 listopada 1920 nr. 35387/2707/III w przedmiocie tymczasowych przepisów o pocztowych przesyłkach pośpiesznych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. I.

Pośpieszne przesyłki pocztowe są to takie przesyłki, które zaraz po nadejściu do miejsca przeznaczenia doręcza się przez umyślnego posłańca.

Art. II.

Jako przesyłki pośpieszne (exprès) mogą być przyjmowane listy, kartki pocztowe, druki, próbki towarowe i papiery handlowe zwykłe i polecone, dalej listy wartościowe, przekazy pieniężne i paczki tak prywatne jak i urzędowe.

Art. III.

Opłatę za doręczenie pośpieszne uiszcza nadawca *z góry* przez nalepienie znaczków pocztowych na przesyłce (liście przesyłkowym) w wartości według obowiązującej taryfy.

Oprócz powyższych należytości muszą być przy wszystkich przesyłkach pośpiesznych uiszczone przy nadaniu wszelkie opłaty przepisane do danego rodzaju przesyłek (opłata listowa, za polecenie, za list pieniężny lub paczkę).

Art. IV.

Przesyłki pośpieszne należy narazie przyjmować tylko do miejscowego okręgu doręczeń tego urzędu pocztowego, do którego przesyłka jest adresowana.

Nadawanie przesyłek pośpiesznych we własnym okręgu doręczenia urzędu pocztowego nadawczego nie jest dozwolone.

Art. V.

Przyjmujący urzędnik dla odróżnienia przesyłek pośpiesznych nalepia na nich nalepki z napisem „exprès" (druk nr. 29).

O ile chodzi o paczki, nalepki powyższe nalepia się także na listach przesyłkowych.

Art. VI.

Przesyłki listowe, za które opłacono wszystkie należytości oraz należytości za pośpieszne doręczenie, a które są wrzucane do skrzynek pocztowych, winny być zaopatrzone przez nadawców napisem „pośpieszne". Po wyjęciu ze skrzynek urząd pocztowy zaopatruje te przesyłki w przepisane nalepki i postępuje z niemi jak z przesyłkami pośpiesznemi.

Z przesyłkami wyjętemi ze skrzynek pocztowych, które są opatrzone napisem „pośpieszne", lecz są niedostatecznie opłacone, należy postępować jak z przesyłkami niepośpiesznemi.

Art. VII.

Przy nadawaniu należy pośpieszne przesyłki pocztowe zapisywać w pocztowych księgach nadawczych według obowiązujących przepisów dla każdego rodzaju przesyłek.

Art. VIII.

Przy wysyłaniu pośpieszne przesyłki pocztowe należy zapisywać do dokumentów odsyłkowych, stosownie do ich rodzaju, oraz należy je sumarycznie wykazywać w odpowiednich rubrykach karty (druk nr. 12).

Na chorągiewkach worków, jak również na pakietach listowych, zawierających przesyłki pośpieszne, należy nalepiać nalepkę „exprès" (druk. nr. 29).

Art. IX.

Urzędy i ambulanse pocztowe obowiązane są z reguły najpierw otwierać odsyłki zaopatrzone w nalepki „exprès".

Art. X.

Pośpieszne przesyłki pocztowe, nadeszłe do oddawczego urzędu pocztowego, winne być bezzwłocznie po nadejściu zapisane w odnośnych księgach oddawczych stosownie do rodzaju przesyłek, ponadto winne być zapisane w wykazie (druk nr. 42) i natychmiast doręczone przez osobnego posłańca.

Art XI.

Przy doręczaniu przesyłek pospiesznych należy tak jak za inne przesyłki pobierać wszelkie przepisane należytości za doręczenie samej przesyłki.

Art. XII.

Wartościowe przesyłki pospiesznie doręcza się adresatom wtedy, kiedy deklarowana wartość tych przesyłek nie przekracza wartości ustalonych przepisami osobnemi o doręczaniu przesyłek wartościowych.

W przeciwnym razie doręcza się pospiesznie tylko zawiadomienia o nadejściu pośpiesznych przesyłek (awizacje).

Art. XIII.

Kwoty przekazowe i przesyłki obciążone pobraniem doręcza się pośpiesznie tylko w czasie godzin urzędowych.

Wszystkie inne przesyłki pośpieszne w zasadzie doręcza się od godz. 6-ej do 22-giej. W tych zaś urzędach pocztowych, w których wewnętrzna służba trwa także w nocy, między godzinami 22-gą a 6-tą winne być doręczane tylko takie przesyłki pośpieszne, które zaopatrzone są przez nadawców napisem „doręczyć o każdej porze".

Art. XIV.

Doręczanie przesyłek pośpiesznych ma narazie zastosowanie tylko w miejscowym okręgu doręczeń urzędu oddawczego.

Art. XV.

Przesyłki pośpieszne, które bezskutecznie usiłowano doręczyć jako pośpieszne, doręcza się następnie razem z innemi niepośpiesznemi przesyłkami.

Nalepkę „exprès" przekreśla się wtedy kolorowym ołówkiem.

W razie dosłania pośpiesznej przesyłki należy ją w nowem miejscu przeznaczenia doręczyć jako pośpieszną tylko wówczas, jeżeli w pierwotnem miejscu przeznaczenia, nie usiłowano doręczyć jej w drodze pośpiesznej.

O ile w pierwotnem miejscu przeznaczenia usiłowano doręczyć przesyłkę pośpieszną w drodze pośpiesznej, to w nowem miejscu przeznaczenia doręcza się taką przesyłkę razem z niepośpiesznemi przesyłkami. Urząd, który doręczał taką przesyłkę, przekreśla nalepkę „exprès" kolorowym ołówkiem i zaznacza to w formie uwagi: np. „usiłowano już doręczyć", „doręczano" i t. p.

Art. XVI.

W urzędach pocztowych, w których nie zostało dotychczas zaprowadzone doręczanie adresatom do domu listów wartościowych, przekazów pieniężnych i paczek, doręcza się w drodze pośpiesznej tylko zawiadomienia o nadejściu takich przesyłek pośpiesznych.

Art. XVII.

Urzędy pocztowe, nie rozporządzające stałymi opłacanymi ze Skarbu Państwa posłańcami do doręczania pośpiesznych przesyłek, wypłacają doręczającemu posłańcowi 50% od pobranych przy nadaniu należytości za pośpieszne doręczenie. Takie urzędy atoli mają do wypłat tego wynagrodzenia otrzymać ogólne upoważnienie od przełożonej okręgowej Dyrekcji Poczt i Telegrafów.

Art. XVIII.

Wydatek określony w art. XVII zaliczać należy na druku nr 42. Sumę wypłaconych posłańcom należytości zalicza się w ogólnym rachunku miesięcznym (druk nr 608) na rozchód do pozycji p. t. „Należności za pospieszne doręczenie przesyłek",*) przy dołączeniu oryginału wykazu, którego odbitka zostaje w urzędzie pocztowym.

Art. XIX.

Zarząd pocztowy odpowiada wobec nadawcy za doręczenie pośpiesznej przesyłki przez umyślnego posłańca w wysokości opłaty uiszczonej przez nadawcę za pośpieszne doręczenie.

Art. XX.

Obowiązujące w b. Dzielnicy Pruskiej przepisy o przesyłkach pośpiesznych pozostają na razie w mocy. Natomiast istniejące dotychczas w Małopolsce, na Śląsku Ciesz., Spiżu i Orawie przepisy o przesyłkach pośpiesznych znosi się.

Art. XXI.

Przesyłki pośpieszne mogą być przyjmowane do urzędów pocztowych na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

O przyjmowaniu przesyłek pośpiesznych zagranicę nastąpi osobne rozporządzenie.

272

Przepisy o przyjmowaniu i wymianie zniszczonych i zatrzymywaniu fałszywych biletów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Ministerstwo Skarbu wydało rozporządzenie z dnia 18 listopada 1920 r. nr. 69737/20 następujące przepisy o przyjmowaniu i wymianie zniszczonych i zatrzymywaniu fałszywych biletów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej (banknotów markowych polskich):

§ 1. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa i jej oddziały przyjmują przy wpłatach i do wymiany

---

*) Odnośna pozycja budżetowa będzie wydrukowana w nowym nakładzie druku nr 608 „Ogólny rachunek miesięczny". Na dotychczas używanych formularzach należy tytuł powyższej pozycji wpisywać odręcznie.

na inne, wszystkie zaś kasy rządowe przyjmują przy wpłatach, bez żadnych potrąceń i ograniczeń, zniszczone bilety Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, czyniące zadość następującym warunkom:

a) Posiadające więcej jak połowę powierzchni papieru banknotowego.

b) Posiadające wszystkie numery, względnie serję i numer i conajmniej jeden z podpisów. Bilety zniszczone, na których poszczególne cyfry numerów są zatarte wskutek normalnego zużycia, względnie środkowe cyfry numeru (przy banknotach okupacyjnych, posiadających jeden numer na środku) wykruszone wskutek składania przez pół i sklejania zniszczonych banknotów, należy uważać jako posiadające te numery.

c) Bilety sklejone nie mogą składać się z części różnych biletów.

§ 2. W wypadkach wątpliwych decyduje o wymianie biletów zniszczonych Naczelna Dyrekcja Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej na wniosek Skarbnika Głównego lub jego zastępcy, po zasięgnięciu w razie podejrzenia, sfałszowania lub podrobienia przedstawionych biletów, albo jakichkolwiek oszukańczych z nimi manipulacji, opinji Państwowych Zakładów Graficznych.

§ 3. Bilety nie odpowiadające powyżej wskazanym przepisom mogą być wymienione, tytułem wyjątku, w wypadkach zniszczenia przez żywioły: w pożarze i powodzi, oraz skutkiem działań wojennych, według uznania Naczelnej Dyrekcji Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. Poszkodowani obowiązani są wtedy złożyć zaświadczenie odnośnych władz administracyjnych o przeprowadzeniu dochodzeń i ustaleniu przyczyny i okoliczności zniszczenia.

§ 4. W razie zgłoszenia w jakiejkolwiek kasie rządowej lub samorządowej oraz instytucji kredytowej biletu, sfałszowanego lub podrobionego, oraz biletu, co do którego zachodzi podejrzenie podrobienia lub sfałszowania, należy przedstawiony bilet zatrzymać i o zatrzymaniu sporządzić w 4 ch egzemplarzach protokół, który winien zawierać:

a) opis okoliczności zatrzymania,

b) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania osoby, której bilet zatrzymano.

c) opis zatrzymanego biletu (wysokość odcinka, data emisji, oznaczenie serji i numeru).

d) imiona, nazwiska i miejsca zamieszkania ewentualnych świadków zatrzymania.

e) oświadczenie osoby, której bilet zatrzymano, co do źródła, z którego zatrzymany bilet otrzymała.

f) podpisy: zatrzymującego urzędnika, oraz osób, wymienionych w punktach b. i d.

Jeden egzemplarz protokółu należy wydać osobie, której bilet zatrzymano, jeden egzemplarz pozostawić w aktach, jeden egzemplarz, odesłać miejscowej władzy policyjno śledczej i jeden egzemplarz, wraz z zatrzymanym biletem, odesłać do najbliższego oddziału Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Okólnik z dnia 18 czerwca 1919 r. w przedmiocie fałszywych biletów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej (dz. urzęd. Min. Skarbu

nr. 16 z r. 1919 poz. 224 i „Monitor Polski” nr. 140. z dn. 26/VI 1919) uchyla się.

Minister Skarbu

(—) *Władysław Grabski.*

Urzędy i agencje pocztowe i telegraficzne winni się ściśle zastosować do powyższych przepisów.

(Rozp. Min. P. i T. nr 37556/1847/VI z 29 listopada 1920).

273

Nadawanie i odbiór korespondencji przez oddziały wojskowe w cywilnych urzędach pocztowych.

Wobec wycofania niektórych dywizji z frontu w głąb kraju przypomina się urzędom pocztowym rozporządzenie z dn. 17/XII 1919 r. nr. 36286/1640/III (dz. urz. nr. 2 z roku 1920) określające warunki, w jakich oddziały wojskowe, nie przydzielone do poczt polowych, nadają i otrzymują swą korespondencję w cywilnych urzędach pocztowych. Rozporządzenie powyższe (§§ 7, 8 i 9) wskazuje zarazem w jakich wypadkach oddziały wojskowe korzystają z wolności od opłat pocztowych.

Zauważa się przytem, że oddziały wojskowe, które zostały wycofane z frontu i przestały zarazem należeć do armji w polu winny opłacać swe przesyłki pocztowe — według obowiązującej taryfy.

(№ 38646/2139/IV z 1 grudnia 1920).

274

Wykaz zakazanych czasopism. (Ciąg dalszy). Obacz nr. 36 poz. 264.

Na mocy zarządzeń powołanych władz zakazany jest przywóz do Państwa Polskiego, rozszerzanie w kraju i przewóz za granicę następujących czasopism:

№ porz.	Nazwa czasopisma	Miejsce i kraj wydawnictwa	Język czasopisma
72	Deutsch-Ukrainische Zeitung .	Berlin	niemiecki
73	Internationale Jugend	„	„
74	Der Rote Soldat	Wiedeń	„
75	Głos Robotniczy	Morawska [Ostrawa	polski

(№ 37680/2094/IV z 23 listopada 1920).

Wystawianie przekazów od armji w polu ołówkiem atramentowym (chemicznym).

Przepisy o obrocie pieniężnym przekazami pocztowemi przy pocztach polowych zawarte w części 142 dziennika urzędowego nr. 13 z b. r.

rozdział „B. Postanowienia szczególne“ uzupełnia się nowym przepisem, który należy dopisać na stronie 234 jako drugi ustęp przy punkcie 2).

Przekazy od armji w polu mogą być wypełnione atramentem, pismem maszynowem lub ołówkiem atramentowym (chemicznym).

(№ 38202/2127/IV z 29 listopada 1920).

Wysyłanie zawiadomień o niedoręczalności paczek nadeszłych z Ameryki.

Przy inspekcji urzędów pocztowych zauważono, że niedoręczalne paczki amerykańskie zwracane są bez uprzedniego wysyłania zawiadomień o niedoręczalności takowych.

Przypomina się przeto urzędom pocztowym, że przed zwrotem zagranicę niedoręczalnych paczek należy wysyłać do urzędów nadawczych „Zawiadomienie o niedoręczalności“ (Avis de non remise), stosownie do rozporządzenia nr. 17450/1511/IV z dnia 16/VI 1920 r. (dz. urz. nr. 13 z r. 1920 poz. 145). Do powyższego celu używać należy druków nr. 49, wypełniając je ściśle według nadruku, przyczem tekst nieodpowiedni należy skreślić.

(№ 36844/2093/IV z dnia 26 listopada 1920).

Przyjmowanie telegramów prasowych.

Wobec nieporozumień, jakie często zachodzą przy przyjmowaniu telegramów prasowych, wyjaśnia się, że telegramy prasowe nadawane przez przedstawicieli prasy oraz Polską Agencję Telegraficzną mają prawo do korzystania z taryfy ulgowej, pp. 5 i 6 Taryfy Telegraficznej (dz. urz. M. P. i T. nr. 28 poz. 241, dz. ustaw R. P. nr. 68 poz. 459 r. 1920), jeżeli są wysyłane w godzinach od 18 wieczór do godz. 9 rano.

Telegramy nadawane poza temi godzinami nie mają prawa do korzystania z taryfy ulgowej i winny być opłacane według taryfy normalnej.

(№ 38216/2256/IX z 29 listopada 1920).

Dopuszczenie telegramów w mowie tajnej w obrocie z Boliwją.

Według telegraficznego zawiadomienia Międzynarodowego Biura Unji Telegraficznej w Bernie w Szwajcarji z dnia 15 b. m. nr. 140/15 są znowu dopuszczone telegramy w mowie tajnej w obrocie z Boliwją.

(№ 36886/2139/IX z dnia 23 listopada 1920).

Przywrócenie kabla Aleksandrja—Larnaca.

Według telegraficznego zawiadomienia Międzynarodowego Biura Unji Telegraficznej w Bernie, w Szwajcarji, z dnia 18 b. m. nr. 141/18 kabel Aleksandrja—Larnaca przywrócony.

(№ 37339/2219/IX z dnia 24 listopada 1920).

Telegramy prasowe do Finlandji.

Począwszy od 1 stycznia 1920 dopuszczone będą w obrocie z Finlandją telegramy prasowe według postanowień art. LXV, LXVI i LXVII regulaminu międzynarodowego. Opłata od wyrazu wynosi 50% opłaty zwykłej.

(№ 36848/2155/IX z 20 listopada 1920).

Zniesienie ograniczeń w korespondencji telegraficznej z Palestyną.

Według telegraficznych zawiadomień Międzynarodowego Biura Unji Telegraficznej w Bernie, w Szwajcarji, z dni 19 i 26 listopada r. b. nr. nr. 142/19 i 144/26, ograniczenia tyczące się redagowania telegramów dla Palestyny zniesione, nie dopuszcza się jednak tam telegramów prywatnych w mowie tajnej.

(№ 38372/2286/IX z dnia 1 grudnia 1920).

Wykaz książeczek wkładkowych Pocztowej Kasy Oszczędności, na które wypłaty doraźne są wzbronione.

№	Miejsce wystawienia	Dzień wystawienia	Nazwisko	Kwota m.	Kwota f.	UWAGA
15014	Warszawa 8	22/2 1920	Szurmak Antonina	910	—	zaginęła
98900	Wola łużańska	14/4 1920	Leśniak Antoni	5.000	—	„
98901	„ „	„ „	Leśniak Karolina	5.000	—	„
109984	P. K. O. Warszawa	14/6 1920	Moszczeński Antoni	25.600	—	„

Obacz uwagę pod tym samym napisem w numerze 34 str. 474.

Zastrzeżone wypłaty na książeczki Pocztowej Kasy Oszczędności oznaczone numerami od 100000 do 150000.

Ogłoszenie P. K. O., umieszczone w nr. 33 str. 465 (nr. 6958/Pr z 30 października 1920) zmienia się w myśl okólnika P. K. O. nr. 208/11224 następująco:

Na książeczki wkładkowe, oznaczone numerami od 100.000 do 150.000, mogą urzędy pocztowe uskuteczniać wypłaty wyłącznie na podstawie przekazów i awizów P. K. O. w Warszawie.

W każdym wypadku należy stwierdzić tożsamość osoby, odbierającej gotówkę.

Wypłaty doraźne na podstawie wyżej podanych książeczek są wzbronione.

(№ 7579/Pr z 29 listopada 1920).

OKÓLNIK nr. 199.

Dyrekcji Pocztowej Kasy Oszczędności w Warszawie

Celem przeprowadzenia 1 stycznia r. p. scontrum zalegających w urzędach pocztowych nie wypłaconych przekazów zarządza się:

1. W dniu 31 grudnia r. b., po zamknięciu ksiąg kasowych, sporządzą urzędy pocztowe spec alne wykazy z wyszczególnieniem zalegających nie wypłaconych przekazów czekowych P. K. O.

2. Wykazy winny zawierać następujące dokładne szczegóły:

a) data wystawienia przekazu według wytłoczonego stempla P. K. O.
b) numer konta czekowego
c) numer i serję przekazu
d) kwotę przekazu.

3. Wykaz ten, po sprawdzeniu i podpisaniu przez kierownika urzędu winien być bezzwłocznie odesłany do Dyrekcji P. K. O. listem poleconym.

4. Identyczny wykaz winien być sporządzony w dniu 20 stycznia 1921 r., z tą jedynie różnicą, że w tym wypadku należy wyspecyfikować tylko te przekazy P. K. O. z 1920 r. (według wytłoczonego stempla na przekazach), które nadeszły do urzędu po 31 grudnia.

W wykazach nie należy zamieszczać przekazów P. K. O. z wytłoczoną datą 1921 r.

O ile przekaz z 1920 r. nadeszły do urzędu po 31 grudnia, wypłacony został w czasie między 1 a 20 stycznia, należy wówczas uskutecznić adnotację w odpowiedniem miejscu:

„wypłacony dnia . . . . stycznia"

5. Wykaz drugi, również zaopatrzony podpisem urzędu, winien być bezzwłocznie odesłany do Dyrekcji P. K. O. listem poleconym.

Prezes P. K. O.
(—) *Linde.*

Urzędy pocztowe są obowiązane do tych przepisów ściśle się stosować. Winni będą bezwzględnie karani dotkliwemi grzywnami.

(Rozp. Ministerstwa P. i T. nr. 7060/Pr z 6 listopada 1920).

Otwarcie urzędu pocztowo-telegraficznego „Czeladz".

Z dniem 11 grudnia r. b. otwiera się urząd pocztowo-telegraficzny „Czeladz" w powiecie politycznym Będzin, ziemi Piotrkowskiej, który będzie połączony z siecią pocztową za pomocą chodów posłańczych do urzędu pocztowego Będzin, a w telegrafie będzie pełnić służbę „L".

Zguba pieczęci i plombownicy urzędu pocztowego Zelwa.

W czasie ewakuacji zostały pieczęcie i plombownica urzędu pocztowego Zelwa częścią zniszczone, częścią zabrane przez bolszewików.

Zawiadamia się o tem urzędy pocztowe celem zapobieżenia nadużyciom. W razie odnalezienia pieczęci jako też plombownicy należy o tem donieść okr. Wileńskiej Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Grodnie.

Nowe pieczęcie, t. j. stempel kalendarzowy, pieczęć do laku, pieczęć kauczukowa, stempel do listów poleconych i plombownica tego urzędu zaopatrzone będą dla odróżnienia literą rozpoznawczą „a".

Omyłki druku.

W numerze 38 dz. u.

strona 503, wiersz 10 i 11 z dołu zamiast „1 mk. 75" ma być „1 mk. 25",
strona 507 wiersz 21 z dołu zamiast „także do" ma być „także po".

Cena niniejszego numeru 3 mk.

Druk Piotra Laskauera, Warszawa, Marjensztad 8.